

VI.

Betænkning

over

Forflag til Lov om Salg af Hovedgaarden Faurholm.

(Udgiven af Folkethingets Finantsudvalg den 18de December 1880.)

Af de Lovforflaget vedføjede Bemærkninger fremgaar det, at de Forsøg, der i Henhold til Lov af 1. April 1871 § 8 er foretaget fra Finantsministeriets Side til Vortsalg af Hovedgaarden Faurholm, ikke have medført et for Statskassen i finantsiel Henseende tilfredsstillende Resultat, og Lovforflaget gaar derfor ud paa at bemyndige Finantsministeren til selv at vælge det beleilige Tidspunkt for denne Statsieendoms Salg overensstemmende med Statskassens Fordel.

Flerparten har dog ikke troet at kunne gaa ind paa en saa udstrakt Bemyndigelse for Finantsministeren, som Lovforflaget forlanger, men har derimod forment saavidt muligt at burde fastholde den i den nævnte Lovs § 8 trufne Bestemmelse om Salg. Det staar for os som, at en mere omfattende Udbygning i større og mindre Parceller end den, der har været foretaget til de Forsøg, som af Regjeringen er gjort til Hovedgaarden Faurholms Vortsalg ved Auktion, vilde være af en ikke ringe socialøkonomisk Betydning. Formedelst de stedse stigende Vanskeligheder ved herhjemme at komme ind i eller flabe sig en i Forhold til Eener og Midler selvstændig Landbrugsvirksomhed udvandler der aarlig i stigende Antal en stor Mængde Landboere, enten til andre Verdensdele eller til de nærmere Nabolande, hvorved tillige betydelige Kapitaler søge ud af Landet. At forebygge denne sørgelige Nødvendighed staar for Flerparten som en Opgave, der fra et socialøkonomisk Synspunkt ikke tør lades upaaagtet, og et Skridt derhen imod vil det være at benytte en Leilighed som den foreliggende til at flabe endel ny og selvstændige Landbrug, hvor de overflødig Kræfter og Midler vilde kunne finde Anbringelse uden til Skade for Staten at søge ud af Landet.

Der er forelagt Udvalget en Afskrift af en Adresse, som et stort Antal Indvaanere i Byen Hillerød og tilstødende Slotsogn, hvori Faurholm er beliggende, har indgivet til Finantsministeren, og hvori Betydningen af en videregaaende Udpacellering særlig for de tvende Kommuner nærmere udvikles. Flerparten tror, at der i Sagens egen Bessaffenhed er god Grund til at komme de saaledes tilkjendegivne Onsker fra den paagjældende Egn imøde, og under Forventning af, at Ministeren, efterat en saadan Stemning har gjort sig gjældende, vil kunne modificere sin tidligere

Stilling til Sagen, stille vi et principalt Forflag om en Udpacellering af Eiendommen nævntlig efter de samme Grundtræk, som ere anførte i bemeldte Adresse. For det Tilfælde, at Ministeren fremdeles modsætter sig et saadant Forflag, have vi subsidiært stillet Forflaget under Nr. 2, idet vi derved holde Udbygningen aaben til i en ikke fjern Fremtid at kunne naae en Ordning, der svarer til vor principale Stilling til Sagen, idet et Medlem dog har ment at burde foreslaa Vortforpagning paa et kortere Aaremaal.

Udvalgets Mindretal (Naberg, Dinesen, Ingerslev, Scharling og Thomsen) finder efter de foreliggende Omstændigheder ingen Betænknelighed ved at tiltræde Forflaget om en saadan Affattelse af Lovforflaget, at Forpagningen kan fornyes i et Tidsrum af indtil 12 Aar.

Af Udvalgets Flerpart (Berg, Bøffen, Buss, Clausen, Dam, Holstein-Ledreborg, Hørup, Th. Nielsen, Tauber og Winther):

Principalt:

1) Lovforflagets Text affattes saaledes:

„Fra 1ste April 1881 overtager Finantsministeren Bestyrelsen af Hovedgaarden Faurholm for Statens Regning, indtil Vortsalg i Parceller paa antagelige Betingelser for Statskassen efterhaanden i Løbet af 8 Aar kan finde Sted.

Det til Gaarden hørende Areal udstyldes og søges i nævnte Tidsrum bortfolgt i 10 større og 20 mindre Parceller, saaledes at ingen Parcel overstiger 100 Rd. Land eller gaar under 5 Rd. Land.“

2) Subsidiært af Flerparten under Nr. 1, tiltraadt af Mindretallet (Naberg, Dinesen, Ingerslev, Scharling og Thomsen).

I Lovforflagets Text ændres Ordene „Finantsministeren Fordel“ til: „Tidspunktet for Vortsalg af Hovedgaarden Faurholm udsættes indtil Udløbet af en ny Forpagningstermin, som dog ikke maa gaa udover 1ste April 1893“.

3) Underandringsforflag til foranstaaende Forflag af Udvalgsmedlem Berg: Stedetfor „1893“ sættes „1889“.

4) Af Udvalget:

Bedtages Forflaget under Nr. 2, ændres i Titelen Ordet „Salg“ til: „midlertidig Udsættelse af Tidspunktet for Vortsalg“.

Naberg.

Berg.

Bøffen,
Formand.

Buss.

Clausen,
Ordfører.Dam.
Sekretær.

Dinesen.

Holstein-Ledreborg.

Hørup.

Ingerslev.

Th. Nielsen.

Scharling.

Tauber.

Thomsen.

Winther.